

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У БЕОГРАДУ

Број захтева: _____

Датум: 30.06.2017. године

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**ПОСРЕДСТВОМ ВЕЋА НАУЧНИХ ОБЛАСТИ ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА****ПРЕДЛОГ ЗА ИЗБОР РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА**

(члан 65. Закона о високом образовању)

I – ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ ПРЕДЛОЖЕНОМ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА

- Име, средње име и презиме кандидата: ЂОРЂЕ (ПЕТАР) БУБАЛО
- Ужа научна, односно уметничка област за коју се наставник бира: ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ СА ИСТОРИЈСКОМ ГЕОГРАФИЈОМ И СТАРОСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИКОМ
- Радни однос са пуним или непуним радним временом: ПУНО РАДНО ВРЕМЕНА
- До овог избора кандидат је био у звању: ВАНРЕДНИ ПРОФЕСОР
у које је први пут изабран: 12.06.2012. године

за ужу научну, односно уметничку област /наставни предмет: ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ СА ИСТОРИЈСКОМ ГЕОГРАФИЈОМ И СТАРОСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИКОМ

II - ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ТОКУ ПОСТУПКА ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

- Датум истека изборног периода за који је кандидат изабран у звање: 12.06.2017.
- Датум и место објављивања конкурса: 21.12.2016. године, «ПОСЛОВИ»
- Звање за које је расписан конкурс: РЕДОВНИ ПРОФЕСОР

III – ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ПРИПРЕМУ ИЗВЕШТАЈА И О ИЗВЕШТАЈУ

- Назив органа и датум именовања Комисије: ИЗБОРНО ВЕЋЕ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ, 22.12.2016. године

- Састав Комисије за припрему реферата:

Име и презиме	Звање	Ужа научна односно уметничка област	Организација у којој је запослен
1) <u>др Раде Михаљчић</u>	<u>Академик</u>	<u>Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком</u>	<u>Академија науке и уметности Републике Српске</u>
2) <u>др Десанка Ковачевић Којић</u>	<u>Академик</u>	<u>Историја српског народа у средњем веку</u>	<u>САНУ</u>

3) др Мирјана Живојиновић Академик – научни саветник

САНУ

4) др Есад Куртовић Редовни професор Босанскохерцеговачка историја – средњи вијек Филозофски факултет Универзитета у Сарајеву

4) _____

5) _____

6) _____

3. Број кандидата пријављених на конкурс: ЈЕДАН КАНДИДАТ

4. Да ли је било издвојених мишљења чланова комисије: НЕ

5. Датум стављања извештаја на увид јавности: 26.01.2017. године

6. Начин (место) објављивања извештаја: ОГЛАСНА ТАБЛА ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

7. Приговори: /

IV – ДАТУМ УТВРЂИВАЊА ПРЕДЛОГА ОД СТРАНЕ ИЗБОРНОГ ВЕЋА ФАКУЛТЕТА: 29.06.2017. године

Потврђујем да је поступак утврђивања предлога за избор кандидата др Ђорђа Бубала у звање редовног професора вођен у свему у складу са одредбама Закона, Статута Универзитета, Статута факултета и Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивање радног односа наставника Универзитета у Београду.

ПОТПИС В. Д. ДЕКАНА ФАКУЛТЕТА

Проф. др Данијел Синани

Прилози:

1. Одлука изборног већа факултета о утврђивању предлога за избор у звање;
2. Реферат комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
3. Сажетак реферата комисије о пријављеним кандидатима за избор у звање;
4. Доказ о непостојању правоснажне пресуде о околностима из чл. 62. ст. 4. Закона;
5. Други прилози релевантни за одлучивање (мишљење матичног факултета, приговори и слично).

Напомена: сви прилози, осим под бр. 4., се достављају и у електронској форми.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/ВМ 05/4-02 бр. 1110/1-IV/2
29.6.2017. године

На основу члана 55. и 65. Закона о високом образовању («Сл. гласник РС», бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење и 68/15) и члана 238. став 2. алинеја 3. Статута, Изборно веће Филозофског факултета, на својој XII редовној седници, одржаној дана 29.6.2017. године, на предлог Комисије, донело је следећу

О Д Л У К У

Утврђује се предлог одлуке да се др Ђорђе Бубало изабере у звање РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА за ужу научну област ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ СА ИСТОРИЈСКОМ ГЕОГРАФИЈОМ И СТАРОСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИКОМ, на Одељењу за историју, на неодређено време.

Доставити:

1х Универзитету у Београду
1х Др Ђорђу Бубалу
1х Одељењу за историју
1х Стручном сараднику за радне односе
1х Шефу Одсека за правне послове
1х Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Данијел Синани

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА

Одлуком Изборног већа Филозофског факултета, донетој на Х редовној седници 22. децембра 2016. године, изабрани смо у комисију за припрему извештаја о кандидатима за избор у звање РЕДОВНИ ПРОФЕСОР за ужу научну област ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА У СРЕДЊЕМ ВЕКУ СА ИСТОРИЈСКОМ ГЕОГРАФИЈОМ И СТАРОСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИКОМ, са пуним радним временом, на неодређено време. На конкурс, објављен у Огласним новинама Националне службе за запошљавање – „Послови“ од 21. децембра 2016. године, пријавио се само један кандидат – проф. др Ђорђе Бубало, ванредни професор Филозофског факултета у Београду. На основу увида у поднети материјал, Комисија је слободна да Већу поднесе следећи

ИЗВЕШТАЈ

Биографски подаци

Ђорђе Бубало је рођен у Београду, 25. маја 1969. године. Основну школу похађао је у Ужицу и Београду, а средњу у Београду. Дипломирао је на Одељењу за историју Филозофског факултета у Београду 1996. године радом *Отроци и робови*, за који је исте године добио награду из фонда “Радован Самарцић” за најбољи дипломски рад. Године 1997. изабран је у звање и на радно место асистента-приправника за предмет *Национална историја средњег века*, на Одељењу за историју. Магистарски рад под називом *Номици и номичке књиге* одбранио је 23. октобра 2001. на Филозофском факултету у Београду. Године 2002. изабран је у звање и на радно место асистента за предмет *Национална историја средњег века*, на Одељењу за историју. Докторску дисертацију под називом *Писана документа у средњовековном српском друштву* одбранио је 21. фебруара 2007. на Филозофском факултету у Београду. Изабран је 19. септембра 2007. у звање и на радно место доцента за ужу научну област *Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком*, а реизабран 13. марта 2012. Изабран је 12. јуна 2012. у звање и на радно место ванредног професора за исту научну област.

Научни и стручни рад

Ђорђе Бубало је од почетка универзитетске и научне каријере објавио девет монографија и уџбеник историје за 6. разред основне школе (у пет издања и преводима на босански и мађарски), преко 50 оригиналних научних радова у научној периодици и зборницима и преко 170 чланака у стручним енциклопедијама. Научна интересовања кандидата веома су разноврсна и нису ограничена на средњи век. Издвојићемо само неколико: документарна и свакодневна писменост у средњовековном српском друштву; средњовековно српско право (нарочито Законодавство цара Стефана Душана); проучавање и издавање старих српских повеља; средњовековно пчеларство; судбина средњовековних појава и установа у новом веку; историја средњовековне Зете; историја Боке Которске итд.

Научни радови пре избора у звање ванредног професора (1997–2012)

Осврнућемо се укратко на научни допринос кандидата пре избора у садашње звање. У том раздобљу Бубало је објавио (самостално или у коауторству) пет научних и стручних монографија и један уџбеник историје за 6. разред основне школе. Магистарски рад *Номици и номичке књиге* објављен је 2004. под насловом *Српски номиси* као 29. књига у серији Посебних издања Византолошког института САНУ. За ту књигу добио је исте године награду Архива Србије из фонда Задужбине Ђурђа, Данице и Јованке Јеленић. У монографији о српским номисима први пут је монографски обрађено питање јавних бележника у средњовековној Србији, чији су се организација и начин рада умногоме ослањали на византијске обрасце. Књига је наишла на одличан пријем у византолошкој научној заједници, о чему сведоче и афирмативни прикази у светски признатим византолошким часописима „Byzantinoslavica“ и „Византийский временник“. Докторска дисертација *Писана документа у средњовековном српском друштву* објављена је 2009. под насловом *Писана реч у српском средњем веку* (Стубови културе, Београд). Предмет монографије представља практична употреба писане речи у свакодневной комуникацији у српском средњовековном друштву. Видови документарне писмености анализирани су кроз њене најважније чиниоце: владар, црква, властела, градови, дипломатија, приватни послови и судски поступак. Бубало је 2010. приредио издање Душановог законика с преводом на савремени српски језик и детаљним коментарима, тако да може служити и за универзитетску наставу, посебно за студенте историје и права, али и за свакодневни научни рад. Бубало је такође 2012. приредио пригодно издање Душановог законика, са уводним студијама о законодавству средњовековне Србије, рукописној традицији Душановог законика и уделу Цркве у стварању и примени Законика, за потребе обнове манастира Хиландар. У коауторству с Катаринином Митровић и Радмилом Радић 2010. године објављена је књига *Јурисдикција Католичке цркве у Срему*, као научни допринос арбитражи вођеној при Светој Столици по питању надлежности над римокатолицима у Срему, над којима је имао јурисдикцију Ђаковачки бискуп све до распада Југославије. Бубало је написао одељке о историји хришћанства у области Срема од Антике до Мохачке битке 1526, као и епилог с аргументима у прилог настојањима да се брига о римокатолицима у Републици Србији задржи у целости унутар њених граница. До избора у звање ванредног професора Бубало је објавио 27 оригиналних научних радова. Међу њима треба издвојити веома акрибично написане дипломатичке студије, као што су *Средњовековне повеље у архиву манастира Савине*, Историјски часопис 49 (2002) 93–122, у којој је описана малобројна, али вредна збирка средњовековних повеља у манастиру Савини, једини остатак некадашњег архива манастира Милешење, затим *Фалсификована повеља цара Стефана Уроша о Стонском дохотку (јун 2, 1358)*, Стари српски архив 2 (2003) 99–142, у којој је детаљном анализом свих спољашњих и унутрашњих елемената повеље показано да је у питању несумњиви хиландарски фалсификат XV века; у раду *Средњовековни архив манастира Врањине (прилог реконструкцији)*, Стари српски архив 5 (2006) 243–276, Бубало је настојао да реконструише збирку средњовековних исправа манастира Врањине и да пружи дипломатичку оцену о примерцима повеља који су се сачували до XIX века; *Расправа За ново, критичко издање трескавачких хрисовуља краља Душана*, Стари српски архив 7 (2008) 207–229, показала је да се од четири сачуване повеље краља Стефана Душана манастиру Трескавац код Прилепа само две могу узети као аутентично средњовековне, а у прилогу *Када је велики жупан Стефан Немањић издао повељу манастиру Хиландару?*, Стари српски архив 9 (2010) 233–241, Бубало је довео у питање досадашње датирање повеље и предложио ново – након преноса моштију Светог Симеона из Хиландара у Студеницу.

Бубало се веома успешно бавио и просопографским студијама, као што су *Влахо епископ или влахоепископ*, Зборник радова Византолошког института 39 (2001/2002) 197–220, којом је показао да је сложеница *влахоепископ* у српским изворима калк грчког назива за старешину Влашке епископије Охридске архиепископије, *Епископ призренски Георгије (О “презименима” средњовековних архијереја)*, Историјски часопис 48 (2001) 45–52, где је показано да се овај

старешина Призренске епископије није презивао Маркуш, како се веровало у литератури, или *Ῥαδοσθλάβος Σάμπιās* – *Радослав Сабља*, Зборник радова Византолошког института 44/2 (2007) 459–463, где је недвосмислено доказано да грчка транскрипција имена овог српског великаша крије његов српски придевак *Сабља*. Пионирска је студија др Бубала *Хиландар и Стонски доходак у XIX веку*, Хиландарски зборник 13 (2011) 83–103, у којој је на основу необјављене грађе Архива ман. Хиландара и Архива Србије открио настојања хиландарског братства да оживе право на Стонски доходак, установљено још у средњем веку, који су три столећа добијали од Дубровачке републике, и након што је овај град постао део Хабзбуршке монархије. У наведеном раздобљу кандидат је узео учешћа у раду четири научна скупа. Теме саопштења која је пријавио показују ширину његових научних интересовања: *Угарска и Угри у старим српским летописима*; *Поседи српских деспота у одбрамбеним плановима Краљевине Угарске 1458. и 1459. године*; *Титуле Вукана Немањића и традиција Дукљанског краљевства*. Веома је био плодан и Бубалов рад у писању одредница за енциклопедије. У историјским и енциклопедијама општег типа кандидат је објавио 140 чланака, а од 2011. године је и уредник епохе средњег века у *Српском биографском речнику* Матице српске.

Научни радови после избора у звање ванредног професора (2012–2016)

У претходном мандатном раздобљу кандидат је објавио радове, који, према врсти и броју, задовољавају мерила за избор у звање редовног професора према *Правилнику о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* (Гласник БУ бр. 192), и *Правилима о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду*.

* Самостална научна монографија: *Српска земља и поморска у доба владавине Немањића*, Књига 1, Од Сабора у Расу до Сабора у Дежеву, Београд 2016. Бубало је овом студијом понудио самосталан ауторски приступ синтези српског средњег века. С једне стране, овакав покушај отклања неусклађености различитих врста који су по правилу одлика колективних подухвата. Са друге, снабдевши књигу брижљиво изабраним критичким апаратом – издањима извора и најновијом секундарном литературом – аутор је потврдио старо уверење да, у једној иоле развијеној историографији, сваки научни нараштај ваља да понуди сопствену синтезу. Замисао ауторова одражава извесно померање фокуса, карактеристично за садашњи тренутак, са друштва као матрице и коначног стецишта сваке историјске анализе. Свестан да се задатак историчара мења, Бубало је настојао да објасни оригиналност историјске творевине коју анализира уочавајући прекиде испод варљивих континуитета. Настојећи да оцрта оквире политичког, верског и културног трајања Срба на овим просторима у широком временском луку од сеобе на Балкан до краја владавине династије Немањића, аутор трага за основама српског идентитета.

Први одељак књиге *Пре Немањића*, посвећен је сумарном прегледу историје Срба у новој постојбини на Балкану, до појаве Стефана Немање и његовог рода. Други одељак *Стварање династије, државе и цркве* састоји се од пет делова. У првом „Прекретница Стефана Немање“ Бубало је посветио пажњу Стефану Немањи, његовом пореклу, борбама које је водио, доласку на власт и његовој владавини до замонашења и одласка на Свету Гору. Немањина одлука да престо не остави најстаријем сину Вукану изазвала је, после Немањине смрти, рат између браће коме је Бубало посветио део „Несложна браћа“. Поглављем „Латини у Цариграду“ аутор је обухватио припреме за Четврти крсташки рат, пад Цариграда под власт Латина и бројне последице тог догађаја; потом Стефанову успешну дипломатску активност у спречавању напада на Српску земљу, као и неуспеле покушаје да брачним савезима отклони претећа непријатељства. У делу „Венчани први краљ“ Бубало, дајући осврт на Стефаново добијање краљевске круне из Рима, показује да нема основа веровању да га је Сава, као архиепископ,

крунисао по други пут. У делу „Аутокефална архиепископија“ аутор образлаже напоре владарске породице за стицање државне и црквене самосталности и закључује да није постојало Савино неслагање са Стефановом *западном* политиком, већ управо супротно – сарадња Стефана и Саве у настојањима да искористе неслогу грчких држава и појачан утицај Запада на територији некадашње Византије.

Трећи одељак *Наслеђе Стефана Првовенчаног* садржи четири дела. У првом „Четири царства“ централно место има владавина краља Радослава којој Бубало, сасвим оправдано, придаје већи значај него што је то до сада био обичај у историографским прегледима. Део „Од Трнова до Цетине“ аутор је посветио владавини краља Владислава, стварању бугарско-никејског савеза, Савином обиласку Свете земље, његовој смрти у Трнову и преносу моштију у манастир Милешеву, да би га завршио разматрањем прилика у старим српским кнежевинама, које се у краљевој титули почињу наводити као *поморске земље*. „У сенци Монгола“ Бубало даје опис најезде Монгола на Угарску, признавање њихове власти у Бугарској, и сматра да је у нашој науци пренаглашен прелазак Монгола преко Српске земље као један од узрока доласка на власт краља Уроша. „Црквене спорове“ око права на архиепископски ранг и подручје духовне надлежности између Дубровник и Бара Бубало прати у склопу улоге римског папе, српског краља, тренутних економских и политичких околности, који су довели до победе барског архиепископа.

Последњи одељак *Јачање краљеве власти* започиње текстом „Краљ и Поморских земаља“ у коме се Бубало осврће на последњи неуспели покушај потомака кнеза Мирослава и краља Вукана да обнове утицај и власт у Захумљу и Дукљи. „Пожељан савезник“ је део у коме Бубало излаже освајачку политику никејског цара Јована III Ватаца и удео краља Уроша у сукобима за обнову Византије у шестој деценији XIII века. Аутор се потом осврће на положај Србије после обнове Византије – „Поново између Византије и Угарске“. „Неумољиви владар и нестрпљиви наследник“ садржи опис последњих година чврсте Урошеве владавине, која је, због његовог одбијања да старијем сину Драгутину уступи део власти и територије, довела до отвореног сукоба између њих, у коме је стари краљ био побеђен. Делом „На страни византијских непријатеља“ Бубало завршава последњи одељак, у коме износи промене Драгутинове политике у односу на Урошеву, околности и догађаје који су довели до Сабора у Дежеву и последице одлука тог сабора, тј. доласка на власт краља Милутина. После основног текста аутор је дао три значајна прилога: 1. Табеларни преглед Немањиних освајања. 2. Родословље краља Стефана Дуке Радослава и 3. Да ли је краљ Владислав имао сина Стефана? – питање на које је Бубало дао убедљив негативан одговор.

У питању је штиво високе писмености, бритких запажања и способности да велико знање струке у целини, сажме у концизан и прегледан исказ. Иако замишљена као први део једног ширег, тротомног опуса, монографија о Немањићима до 1282. године представља и хронолошки и проблемски заокружену целину, која се може користити самостално као, може се рећи, приручник о „кратком“ српском XIII веку.

* Један рад из категорије M21–M23, односно рад у часопису са Листе престижних светских часописа у пољу друштвено-хуманистичких наука: *Неколико докумената о зетском војводи Стефаници Црнојевићу*, Историјски записи 88/1–2 (2015) 27–45. Бубало је објавио четири непозната документа који се односе на зетског војводу Стефаницу Црнојевића, и то три у вези с његовим ступањем у млетачку службу 1451–1452, а четврти (1460) је у вези с применом одредаба споразума који је зетски војвода склопио с Венецијом. Документа су сачувана у препису у зборнику докумената од значаја за историју Котора од 809. до 1715. године, који је сачинио которски правник и историчар Антоније Бизанти (1683–1742), а налази се у Архиву ХАЗУ у Загребу. Бубало је у појединостима анализирао околности настанка докумената и објаснио њихов садржај. Међу објављеним актима нарочито се вредношћу издваја италијански превод повеље Стефанице Црнојевића, издате 9. јануара 1452. у тврђави Соко, којом је

ратификовао споразум с Венецијом склопљен 7. децембра 1451. Фонду српских средњовековних исправа тиме је придодат још један, до сада непознат примерак.

* Један рад из категорије М24, односно из категорија М11–М14, М21–М23 и М41, М42: *Оглед из историје текста Душановог законика (рукописно окружење)*, Зборник радова Византолошког института 50/2 (2013) 725–740 (М 23). Узимајући у обзир чињеницу да је Душанов законик доспео до нас у пратњи Скраћене синтагме и Јустинијановог закона, кандидат је указао на обавезу да се за успостављање рукописне генеалогije Законика у текстолошка поређења равноправно укључе и његови пратиоци, као и рукописи у којима су Скраћена синтагма и Јустинијанов закон, или само Скраћена синтагма, преписани самостално, без Душановог законика. Пробе текстолошких поређења које је Бубало пружио показале су оправданост таквог приступа. На основу појаве да се, поред та два састава, у већини рукописа уз Душанов законик преписују и догматско-полемички састави, епитимијни номоканони, компилације и изводи из канонских правила и требника, кандидат указује на то да су рукописи са Душановим законом који су доспели до нашег времена коришћени у крилу и за потребе Цркве, тј. претпоставља да представљају посебну варијанту сачињену за потребе црквених судова и свакодневну пастирску службу духовних лица. Ова претпоставка намеће и потребу тражења одговора на питања како је изгледала првобитна редакција Душановог законика, да ли је његов текст био самосталан, или је од почетка био здружен с другим законским зборницима.

* Пет радова из категорије М51. Додатно испуњен услов из категорије М24 (М11–М14, М21–М23 и М41, М42) може, један за један, да замени услов из категорије М51:

1. *Pragmatic Literacy in Medieval Serbia*, transl. by Charles A. Ward, Utrecht Studies in Medieval Literacy 29, Brepols Publishers, Turnhout 2014. (М 11). Монографија о практичној писмености у средњовековној Србији, у преводу Чарлса Ворда (Charles A. Ward), редовног професора у пензији на Универзитету Висконсин у Милвокију, САД (University of Wisconsin, Milwaukee, Department of Slavic Languages), објављена је код реномираног европског академског издавача Brepols Publishers у Белгији. То је прва монографија такве врсте, намењена западноевропској академској средини, обогаћена кратким прегледом историје средњовековне Србије, десетинама квалитетних фотографија српских ћирилских докумената и латиничном транслитерацијом цитата из српских средњовековних извора. Књига је високо оцењена у водећим западноевропским медијевистичким, славистичким и часописима који се баве југоисточном Европом (S. Franklin, *Speculum* 90/2 (2015) 512–514; N. Trunte, *Südost-Forschungen* 73 (2014) 542–546; R. M. Cleminson, *Slavonic and East European Review* 93.3 (2015) 542–543; P. Gonneau, *Cahiers de civilisation médiévale* [у штампи]).

2. *Законик цара Стефана Душана*, књига 4, том 1–2, *Патријаршијски, Борђошких, Попиначки, Текелијин, Сандићев, Ковиљски, Београдски, Режевићки, Карловачки, Вршачки, Грбаљски, Божишићев и Јагићев рукопис*, уредници Коста Чавошки и Ђорђе Бубало, САНУ, Одељење друштвених наука, Извори српског права IV, Том I–II, Београд 2015 (М 41). Бубало је један од уредника и аутор (самостално или коауторски) следећих поглавља, у обиму монографије: *Историја и историографија рукописа*, стр. 1–72; *Напомене о нумерацији чланова и издавачким начелима*, стр. 135–141; *Табеле* (Индекс чланова Душанова законика; Синописис млађе редакције Душанова законика; Упоредни преглед стандардне нумерације и нумерације преписа), стр. 581–596; [коаутор Виктор Савић] *Речник и регистар Млађе редакције Душанова законика*, стр. 597–652. Бубало је такође извршио уредничку редакцију свих прилога и нумерисао чланове свих преписа Законика. То је четврта и последња књига у оквиру Пројекта Одбора за изворе српског права САНУ, чији је циљ издавање свих сачуваних преписа Душановог законика. Објављено је преосталих тринаест преписа Законика, из XVIII и XIX века. Као и у претходним књигама ове серије, текст сваког преписа је дат у оригиналној ортографији, уз опис рукописа и студију о језику. Због упадљиве блискости преписа, на савремени српски пренети су текстови само два репрезентативна – Ковиљског и Грбаљског. Колор фотографије страница са текстом Душановог

законика из свих тринаест рукописа репродуковане су у засебном тому. Ово капитално издање представља незаобилазну полазну тачку за даља језичка и текстолошка проучавања млађе редакције Законика као и за подухват реконструкције његове судбине и примене код Срба у XVIII веку.

3. Логос *формула у хрисовуљи цара Стефана Уроша Манастиру Лаври (1361)*, ПЕРИБОЛОС. Зборник у част Мирјане Живојиновић, књ. 1, Византолошки институт САНУ, Посебна издања 44/1; Задужбина светог Манастира Хиландара, Београд 2015, 323–338. (М 14). У овом раду Бубало је анализирао српску логос формулу у хрисовуљи цара Стефана Уроша Манастиру Лаври (1361) која је сачувана у грчкој и српској верзији. Рад се бави и питањима предлошка српске логос формуле и потписа на грчкој верзији хрисовуље, односом грчке и српске верзије хрисовуље, као и питањима времена, места и побуда превођења грчког оригинала на српски.

4. *Један незапажен извор о Косовској бици*, Војноисторијски гласник 2 (2015) 33–53 (М 51). Бубало је пронашао и анализирао једну, иако објављену, у нашој науци потпуно незапажену приповест о Косовској бици, која је сачувана као додатак Хроници света монаха Алберта, написаној средином XV века у цистерцитским манастирима Хајстербах и Ждјар. Из текста приповести издвојене су и анализирани две групе мотива и података – они који се не јављају ни у једном другом познатом извору о том догађају и они за које постоје паралеле у другим изворима. На основу тога Бубало је изнео претпоставку да је заматак текста о Косовској бици у Албертовој хроници настао негде на јадранском приобаљу у време сразмерно блиско догађају који описује.

5. *Време Душановог законика*, Slověne/Словѣне 2 (2015) 119–146 (Российская Академия Наук, Институт Славяноведения; WoS-ESCI; ERIH Plus; М 23) Бубало је настојао овим радом да на основу структуре и садржаја сачуваних рукописа Душановог законика прикаже у основним обрисима историју његове примене и промене, од проглашења 1349. и новелирања 1353–1354. до краја XVIII века. Бубало је из повеља цара Душана и Уроша издвојио доказе о примени законика у време Царства, али од XV века, једини доказ о његовој примени јесу нови преписи и измене у њиховој структури и формулацији појединих прописа. У показатеље прилагођавања Законика другачијим правним и друштвеним околностима Бубало укључује: изостављање прописа који су изгубили актуелност; нову систематизацију грађе према сродности; промене у казним санкцијама; допуне и појашњавање прописа; осавремењивање језика и правних појмова. Рад је објављен и у верзији на руском језику: *Время Законника Стефана Душана*, Вестник Волгоградского государственного университета, Серия 4. История. Регионоведение. Международные отношения 3 (33) (2015) 58–78.

6. *Ктиторски портрет и ктиторска повеља (Двојно ктиторство на фрескама дечанског храма и у трећој дечанској хрисовуљи)*, Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе 48 (2016) 93–111 (М 51). Бубало је скренуо пажњу на паралеле између двојних ктиторских портрета краља Стефана Дечанског и његовог сина краља Стефана Душана у живопису дечанског храма и формалноправне потврде заједничког ктиторског подухвата у тзв. трећој дечанској хрисовуљи. Анализа портрета и повеље, насталих у Душаново време (око 1343), показује да је краљ настојао да истакне, у време светитељске објаве свога оца, да је од почетка био укључен у ктиторски подухват, да га је после очеве смрти довршио и да му припадају подједнаке заслуге у подизању Дечана. Бубало је убедљиво показао да владарски портрети у Пантократоровом храму и издавање нове верзије оснивачке хрисовуље сведоче о томе да су Дечани, и поред тога што су били гробна црква и средиште култа краља Стефана Уроша III, подједнако, у неким појединостима и у већој мери, задужбина краља и цара Стефана Душана и важан споменик његове владарске идеологије.

* Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33:

1. *Душаново законодавство на Светој гори*, Афон и Славјански мир 1, Материјали међународној научној конференцији, посвећеној 1000-летију присуства руских на

Святой Горе, Белград 16–18. мая 2013 г., Святая Гора Афон 2014, 47–57 (**М 33**). На првом у низу међународних научних скупова посвећених хиљадугодишњици присуства руских монаха на Светој Гори Бубало је учествовао саопштењем којим је описао и анализирао оне рукописе Душановог законика који су преписани, нађени или извесно време чувани у неком од светогорских манастира – Атонски, Ходошки, Хиландарски и Шишатовачки, и један рукопис непотпуног Душановог законодавства – Јањевски. На основу поглавито посредних сведочанстава Бубало је саопштио податке о разлозима преписивања, чувања и примене рукописа Душановог законодавства у средњем веку и за време османске власти на Атосу.

2. *Пренос приватних и црквених архива на Свету Гору – сведочења српских повеља*, Зборник Матице српске за историју 94 (2016) 7–17 (**М 33**). Саопштење прочитано на другој Међународној научној конференцији “Афон и славјанский мир”, у организацији Међународный фонд восстановления и сохранения культурного и духовного наследия Свято-Пантелеимонова монастыря, одржаној у Софији од 14. до 16. маја 2014. године. Предмет рада су средњовековне повеље у архивима светогорских манастира који нису њихови првобитни корисници. На примеру српских повеља те врсте, којих је у светогорским манастирима сачувано 36, Бубало је указао на поводе и путеве којим су доспевале на Атос, као и на разлоге за њихово чување на новом, последњем одредишту. Бубало је издвојио најмање три начина на који су такве повеље доспевале на Атос: доказна средства о имовинским правима цркве или манастира који су потчињени власти неког од светогорских манастира; повеље које су приватна лица, као део личне архиве, донела на Свету Гору; појединачна доказна средства о имовинском праву дародавца на посед који је поклањао или потврђивао неком атонском манастиру.

* Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63:

1. *Неколико запажања о повељи краља Милутина за Манастир Бањску*, 700 година Краљеве цркве – Манастир Студеница, Зборник саопштења са Научног скупа одржаног 8–11. маја 2014. у Београду и Манастиру Студеници, Научни скупови САНУ књ. CLIX, Одељење историјских наука књ. 39, Београд 2016, 19–33 (**М 63**). Кандидат у овом прилогу расправља о дипломатичкој природи Светостефанске хрисовуље сачуване у облику књиге. Бубало сматра да оригинал Милутинове повеље није нужно морао бити обликован у виду свитка, а примерак који се сачувао могао би бити сам оригинал, уобличен тек пошто је српски архиепископ Никодим издао потврду, најраније 1317. У другом одељку саопштења Бубало је настојао да пронађе одговоре на питања када је, где и под каквим околностима пронађена хрисовуља цара Стефана Душана за манастир Бањску.

2. *Пре и после Стефана Немање – историјска прекретница или *damnatio memoriae**, Стефан Немања – Преподобни Симеон Мироточиви, Зборник саопштења са Научног скупа одржаног 22–26. октобра 2014, Београд – Манастир Студеница – Подгорица – Никшић, Београд 2016, 119–126 (**М 63**). Бубало је овим радом указао на могуће правце у тражењу одговора на питање колико је стварна или идеологизована представа о историјској прекретници Немањиног доба резултат његове државничке мудрости и историјских околности, а колико резултат политичке пропаганде његових идеолога и потомака.

Од осталих радова публикованих у претходном петогодишњем раздобљу дужни смо да поменемо научно-популарну монографију *Владари Србије*, написану у коауторству с Петром В. Крестићем, која је после објављивања 2013. доживела још два издања 2016. године. Бубало је такође наставио предано да ради на енциклопедијским приручницима, као уредник у *Српском биографском речнику* и као аутор нових 36 одредница у тој публикацији и у *Српској енциклопедији*.

Оцена о резултатима педагошког рада и ангажовања у развоју наставе и других делатности Факултета

Ђорђе Бубало на основним студијама предаје студентима прве године предмет *Историја српског народа у средњем веку I*, а студентима четврте године, на модулу Средњи век, предмет *Зета од 13. до 15. века*. На мастер студијама Бубало предаје, међу осталима, предмете *Србија Немањића* и *Историја српског народа у раном средњем веку*, а на докторским *Документарна писменост у средњем веку*. У студентским анкетама Бубало је у претходном петогодишњем раздобљу добијао највише оцене, које се у већини година крећу између 4.75 и 5.00. Бубало је континуираним радом са студентима унапредио свој приступ настави, увео нове методе извођења наставе или побољшао оне традиционалне прилагодивши их промењеним условима извођења наставе у болоњском процесу и битно другачијем образовном и социјалном профилу студената историје последњих година. То је утолико већи изазов с обзиром на чињеницу да Бубало на основним студијама истовремено држи наставу на почетној и на завршној години студија. Нарочито треба истакнути његов уравнотежен приступ студентима прве године, којим им олакшава привикавање на нови начин образовања. У приступу настави кандидат је ставио тежиште на оне методе којима се подстиче укључивање што већег броја студената у рад на часу, развијање њиховог критичког и самосталног мишљења, пре свега кроз разговор и тимски рад на унапред задате теме. Бубало континуирано ради и на томе да међу студентима четврте године основних студија и онима на мастер студијама препозна, подржи и индивидуалним приступом у укључивању у истраживачки рад научи вештинама заната историчара талентоване студенте са смислом за истраживање и педагошки рад. Кандидат је био члан Комисије за библиотеке Филозофског факултета од 2004. до 2012, од чега на њеном челу у раздобљу 2007–2009. године. Бубало је такође био члан одељенске комисије за пријем докумената за пријемни испит у периоду 2007–2011.

Оцена о резултатима у развоју научно-наставног подмлатка

У претходном изборном периоду кандидат је био ментор 20 дипломских радова, 4 мастер рада, и 2 доктората, и члан комисије за одбрану 16 дипломских радова, 1 магистарског рада, 15 мастер радова и 4 доктората. Из збирно наведених података треба издвојити онај да је Бубало био ментор у изради докторске дисертације Иване Коматина (рођ. Равић), запослене у Историјском институту у Београду у звању научни сарадник, *Црква и држава у српским земљама од XI до XIII века*, одбрањене 2013. Бубало је такође ментор у изради дисертације *Политичко и друштвено уређење Котора у другој половини XII и XIII вијеку*, мр Миљана Гогића, истраживача у Историјском институту Црне Горе у Подгорици.

Оцена о учешћу у стручним организацијама и другим делатностима од значаја за развој научне области

Ђорђе Бубало је у континуитету, од 2001. године, учествовао као сарадник на више пројеката Министарства науке, односно Министарства просвете и науке Републике Србије, које је реализовао Филозофски факултет у Београду: 2001–2005, *Друштво у српској дипломатичкој грађи*; 2006–2010, *Српска држава и друштво у изворима средњег века*; 2011–2017, *Српско средњовековно друштво у писаним изворима* (ев. бр. 177025). Високи квалитет Бубаловог научног рада вишеструко је потврђен избором у стручна тела и одборе научних организација. У Српској академији наука и уметности Бубало је члан Хиландарског одбора (од 2011), Управног одбора Српског комитета за византологију (од 2011), Одбора за изворе српског права (од 2012), Управног одбора Балканолошког института (од 2014), Балканолошког одбора (од 2015) и Међуодељенског одбора за проучавање Косова и Метохије (од 2015). У Матици српској у Новом Саду Бубало је члан Управног одбора од 2012. и члан Уређивачког и Редакционог одбора Српског биографског речника, од 2011. године. Бубало је члан редакција неколико научних часописа: *Macedonian Historical Review*, Историјски институт у Скопљу (од 2010), *Бока*, часопис за науку, културу и умјетност, Градска библиотека

и читаоница Херцег Нови (од 2010), *Зборник Матице српске за историју* (од 2012), *Истраживања*, Филозофски факултет у Новом Саду (од 2012) и *Хиландарски зборник*, Хиландарски одбор САНУ (од 2016). Бубало је веома ангажован и у организацији научних скупова. Издвојићемо само *Владар, монах и светитељ: Стефан Немања – преподобни Симеон Мироточиви и српска историја и култура (1113–1216)*, Београд – Никшић, 24–26. октобра 2014. – члан организационог одбора; *Шеста национална конференција византолога*, Београд, 18–20. јуна 2015. – члан научног и организационог одбора; 23. Међународни конгрес византијских студија, Београд, 22–27. август 2016. – члан програмског одбора. Бубало је такође био и члан Комисије за избор пројеката у области заштите, очувања и презентације старе и ретке библиотечке грађе у 2015. години и члан Комисије за избор пројеката у области библиотечно-информационе делатности у 2015. години, Министарства културе и информисања Републике Србије.

Закључно мишљење и предлог Комисије

Увидом у целокупну документацију и подробном анализом научних радова кандидата Комисија је утврдила да је кандидат испунио све формалне услове за избор у звање редовног професора, према критеријумима које прописују *Закон о високом образовању*, члан 64 став 9, *Минимални услови за избор у звање наставника на универзитету* Националног савета за високо образовање Републике Србије (Сл. Гласник 101/15), *Статут Универзитета у Београду*, чланови 124 и 125, *Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* (Гласник БУ бр. 192), *Статут Филозофског факултета у Београду*, чланови 126 и 128 и *Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду*. Такође морамо нагласити да је Бубало својим плодним и висококвалитетним научним радом избио у сам врх српске медијевистике. Посебно истичемо да је у својој досадашњој каријери објавио девет монографија, а да је монографија *Pragmatic Literacy in Medieval Serbia* објављена код реномираног европског академског издавача Brepols Publishers у Белгији, 2014. и високо оцењена у водећим западноевропским медијевистичким, славистичким и часописима који се баве југоисточном Европом (*Speculum*, *The Medieval Review*, *Südost-Forschungen*, *Slavonic and East European Review*), што говори и о међународном научном угледу кандидата. Бубало је члан редакције пет научних часописа и члан више научних и управљачких одбора Матице српске и САНУ. Бубало редовно испуњава своје наставне и остале обавезе на Факултету, а својим одличним образовањем и непосредним ангажовањем значајно доприноси подизању квалитета наставе и њеног осавремењивања. Кандидат већ две деценије ради континуирано у настави и има богато педагошко искуство, о чему сведоче високе оцене добијене у студентским анкетама и сразмерно велики број менторстава на основним и мастер студијама, имајући у виду чињеницу да средњовековна историја не привлачи масовно интересовање студената као новија раздобља. У протеклом изборном периоду Бубало је био ментор или члан комисије за оцену и одбрану шест докторских дисертација.

Узимајући у обзир све наведене формалне и суштинске аргументе, Комисија је слободна да предложи Изборном већу Филозофског факултета у Београду да изабере ванредног професора Ђорђа Бубала у звање редовног професора за ужу научну област Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком, са пуним радним временом, на неодређено време.

У Београду, 23. јануара 2017.

Др Раде Михалчић, академик АНУРС
Редовни професор Филозофског факултета у Београду у пензији

Др Десанка Ковачевић-Којић, академик САНУ

Др Мирјана Живојиновић, академик САНУ

Др Есад Куртовић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву, БиХ

Г) ГРУПАЦИЈА ДРУШТВЕНО-ХУМАНИСТИЧКИХ НАУКА

С А Ж Е Т А К
РЕФЕРАТА КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА
ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I - О КОНКУРСУ

Назив факултета: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 Ужа научна, односно уметничка област: Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословнеским језиком
 Број кандидата који се бирају: 1
 Број пријављених кандидата: 1
 Имена пријављених кандидата:
 1. **Ђорђе Бубало**

II - О КАНДИДАТИМА**1) - Основни биографски подаци**

- Име, средње име и презиме: Ђорђе, Петар, Бубало
 - Датум и место рођења: 25. мај 1969, Београд
 - Установа где је запослен: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Звање/радно место: ванредни професор
 - Научна, односно уметничка област: Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословнеским језиком

2) - Стручна биографија, дипломе и звања

Основне студије:
 - Назив установе: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Место и година завршетка: Београд, 1996.
Магистеријум:
 - Назив установе: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Место и година завршетка: Београд, 2001.
 - Ужа научна, односно уметничка област: Национална историја средњег века
Докторат:
 - Назив установе: Универзитет у Београду – Филозофски факултет
 - Место и година одбране: Београд, 2007.
 - Наслов дисертације: *Писана документа у српском средњовековном друштву*
 - Ужа научна, односно уметничка област: Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословнеским језиком
Досадашњи избори у наставна и научна звања:
 - 1997. асистент-приправник
 - 2002. асистент
 - 2007. доцент
 - 2012. ванредни професор

3) Испуњени услови за избор у звање РЕДОВНИ ПРОФЕСОР**ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ:**

(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)	оцена / број година радног искуства
--	--

1	Пристапно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе	
2	Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода	Просечна оцена: 4,87
3	Искуство у педагошком раду са студентима	20 година континуираног рада у настави

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број менторства / учешћа у комисији и др.
4	Резултати у развоју научнонаставног подмлатка	У претходном изборном периоду кандидат је био ментор 20 дипломских радова, 4 мастер рада, и 2 доктората, и члан комисије за одбрану 16 дипломских радова, 1 магистарског рада, 15 мастер радова и 4 доктората.
5	Учешће у комисији за одбрану три завршна рада на академским специјалистичким, односно мастер студијама	1. Бојан Николић, <i>Двор и дворска служба у држави Немањића</i> , 2013 (ментор) 2. Горан Димитријевић, <i>Брачна дипломатија Немањића</i> , 2014 (ментор) 3. Ана Вукадиновић, <i>Властела и себри у Душановом закону</i> , 2015 (ментор)
6	Менторство или чланство у две комисије за израду докторске дисертације	1. Ивана Равић, <i>Црква и држава у српским земљама од XI до XIII века</i> , 2013 (ментор) 2. Милош Ивановић, <i>Властела Државе српских деспота</i> , 2014 (члан комисије)

	<i>(заокружити испуњен услов за звање у које се бира)</i>	Број радова, сапштења, цитата и др	Навести часописе, скупове, књиге и друго
7	Објављен један рад из категорије М20 или три рада из категорије М51 из научне области за коју се бира.		
8	Саопштен један рад на научном скупу, објављен у целини (М31, М33, М61, М63)		
9	Објављена два рада из категорије М20 или пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора у звање из научне области за коју се бира.		

10	Оригинално стручно остварење или руковођење или учешће у пројекту		
11	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		
12	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33		
13	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63.		
14	Објављена један рад из категорије М20 или четири рада из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
15	Један рад са међународног научног скупа објављен у целини категорије М31 или М33. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
16	Један рад са научног скупа националног значаја објављен у целини категорије М61 или М63. <i>(за поновни избор ванр. проф)</i>		
17	Објављен један рад из категорије М21, М22 или М23 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира		<i>Неколико докумената о зетском војводи Стефаници Црнојевићу, Историјски записи 88/1–2 (2015) 27–45</i> <i>Листа престижних светских часописа у пољу друштвено-хуманистичких наука (ISSN 0021-2652)</i>
18	Објављен један рад из категорије М24 од првог избора у звање ванредног професора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М21, М22 или М23 може, један за један, да замени услов из категорије М24 или М51		<i>Оглед из историје текста Душановог законика (рукописно окружење), Зборник радова Византолошког института 50/2 (2013) 725–740 (М 23)</i>
19	Објављених пет радова из категорије М51 у периоду од последњег избора из научне области за коју се бира. Додатно испуњен услов из категорије М24 може, један за један, да замени услов из категорије М51		1. <i>Pragmatic Literacy in Medieval Serbia</i> , transl. by Charles A. Ward, Utrecht Studies in Medieval Literacy 29, Brepols Publishers, Turnhout 2014. (М 11) 2. <i>Законик цара Стефана Душана</i> , књига 4, том 1–2, Патријаршијски, Борђошких, Попиначки, Текелијин, Сандићев, Ковиљски, Београдски, Режевићки, Карловачки, Вршачки, Грбаљски, Богишићев и Јагићев рукопис, уредници Коста Чавошки и Ђорђе Бубало, САНУ, Одељење друштвених наука, Извори српског права IV, Београд 2015, [Поглавља:] <i>Историја и историографија</i>

		<i>рукописа</i>, стр. 1–72; <i>Напомене о нумерацији чланова и издавачким начелима</i>, стр. 135–141; <i>Табеле</i> (Индекс чланова Душанова законика; Синописис млађе редакције Душанова законика; Упоредни преглед стандардне нумерације и нумерације преписа), стр. 581–596; [коаутор Виктор Савић] <i>Речник и регистар Млађе редакције Душанова законика</i>, стр. 597–652. (239.246 словних знакова; М 41) 3. Логос <i>формула у хрисовуљи цара Стефана Уроша Манастиру Лаври</i> (1361), ПЕРИБΟΛΟΣ. Зборник у част Мирјане Живојиновић, књ. 1, Византолошки институт САНУ, Посебна издања 44/1; Задужбина светог Манастира Хиландара, Београд 2015, 323–338. (М 14) 4. <i>Један незапажен извор о Косовској бици</i>, Војноисторијски гласник 2 (2015) 33–53 (М 51) 5. <i>Време Душановог законика</i>, Slověne/Словѣ не 2 (2015) 119–146 (Российская Академия Наук, Институт Славяноведения; WoS-ESCI; ERIH Plus) p-ISSN 2304-0785; e-ISSN 2305-6754 (М 23) Верзија на руском језику: <i>Время Законника Стефана Душана</i>, Вестник Волгоградского государственного университета, Серия 4. История. Регионоведение. Международные отношения 3 (33) (2015) 58–78. 6. <i>Ктиторски портрет и ктиторска повеља (Двојно ктиторство на фрескама дечанског храма и у трећој дечанској хрисовуљи)</i>, Саопштења Републичког завода за заштиту споменика културе 48 (2016) 93–111 (М 51)
20	Цитираност од 10 хетеро цитата.	1. <i>Влахо епископ или влахоепископ</i>, Зборник радова Византолошког института 39 (2001/2002) 197–220. цитати: * G. Prinzing, <i>Abbot or Bishop? The Conflict about the Spiritual Obedience of 25 the Vlach Peasants in the Region of Bothrotos ca. 1220: Case No. 80 of the Legal Works of Demetrios</i>

		<i>Chomatenos Reconsidered</i>, Church and Society in Late Byzantium, ed. D. Angelov, Studies in Medieval Culture XLIX, Medieval Institute Publications, Western Michigan University, Kalamazoo 2009, 40 n. 28. * G. Prinzing, <i>Die autokephale byzantinische Kirchenprovinz Bulgarien/Ohrid</i>, Proceedings of the 22nd International Congress of Byzantine Studies, Sofia 22–27 August 2011, Vol. I Plenary Papers, Sofia 2011, 399 n. 33 (=G. Prinzing, <i>The Autocephalous Byzantine Ecclesiastical Province of Bulgaria/Ohrid</i>, Bulgaria Mediaevalis 3 (2012) 366 n. 33. 2. Српски номици, Посебна издања Византолошког института САНУ, књ. 29, Београд 2004. цитати: * С. Шаркић, <i>Уговор о размени (permutatio) у римском, византијском и српском средњовековном праву</i>, ЗРВИ 52 (2015) 337 нап. 34. 3. <i>Ῥαδοσθλάβος Σάμπιας</i> – Радослав Сабља, Зборник радова Византолошког института 44/2 (2007) 459–463. цитати: * R. E. Gomez, I. Beldiceanu-Steinherr, <i>Autour du document de 1386 en faveur de Radoslav Sablija (Sabya/Sampias) : du beylicat au sultanat, étape méconnue de l'État ottoman</i>, Turcica 45 (2014) 162 n. 8. 4. Да ли су краљ Стефан Првовенчани и његов син Радослав били савладари?, Зборник радова Византолошког института 46 (2009) 201–229 цитати: * G. Prinzing, <i>Hatte Stefan I. von Serbien eine Tochter namens Komnene? Zur aktuellen Diskussion über die Chomatenos-Akten zu Stefan Nemanjić end seinem Bruder Sava</i>, ЗРВИ 50/2 (2013) 563 n. 47. * И. Коматина, <i>Црква и држава у српским земљама од XI до XIII века</i>, Београд 2016, 289 нап. 1071; 302 нап. 1132, 1133. 5. Душанов Законик, Завод за уџбенике, Службени гласник,
--	--	---

		Београд 2010. цитати: * С. Шаркић, <i>Уговор о размени (permutatio) у римском, византијском и српском средњовековном праву</i>, ЗРВИ 52 (2015) 339 нап. 47. * И. Шпадијер, В. Тријић, З. Ракић, З. Ранковић, <i>Српске рукописне књиге у Чешкој</i>, Београд 2015, 25, 53, 63, 85. * М. Поповић, S. Marjanović-Dušanić, D. Поповић, <i>Daily Life in Medieval Serbia</i>, CLIO, Balkanološki institut SANU, Београд 2016, passim. 6. Када је велики жупан Стефан Немањић издао повељу манастиру Хиландару?, Стари српски архив 9 (2010) 233–241. цитати: * И. Шпадијер, <i>Светогорска баштина</i>, Београд 2014, 38–40. * И. Коматина, <i>Црква и држава у српским земљама од XI до XIII века</i>, Београд 2016, 252 нап. 909; 253 нап. 910, 912. 7. Jurisdikcija Katoličke crkve u Sremu, [коаутори Катарина Митровић и Радмила Радић], Београд 2010 (ауторски део стр. 13–67, 201–226) цитати: * П. Коматина, <i>Црквена политика Византије од краја иконоборства до смрти цара Василија I</i>, Посебна издања Византолошког института 43, Београд 2014, 280 нап. 233; 281 нап. 234; 335 нап. 512; 336 нап. 515; 338 нап. 531; 340 нап. 538; 351 нап. 586. 8. Титуле Вукана Немањића и традиција Дукљанског краљевства, Ђурђеви Ступови и Будимљанска епархија, Научни скуп одржан 15–17. октобра 2010. у Беранама, Беране – Београд 2011, 79–94. цитати: * И. Коматина, <i>Црква и држава у српским земљама од XI до XIII века</i>, Београд 2016, 195 нап. 720; 222 нап. 814; 228 нап. 832; 247 нап. 887; 252 нап. 907; 303 нап. 1136. 9. Поседи српских деспота у одбрамбеним плановима Краљевине Угарске 1458. и 1459.
--	--	--

		године, Пад Српске деспотовине 1459. године, зборник радова са научног скупа одржаног 12–14. новембра 2009. године, САНУ, Научни скупови књ. CXXXIV, Одељење историјских наука књ. 32, Београд 2011, 229–243. цитати: * А. Крстић, <i>Прилог биографији великог војводе Михаила Анђеловића</i>, ЗРВИ 52 (2015) 362 нап. 17, 18; 369 нап. 51; 371 нап. 60. 10. <i>Pragmatic Literacy in Medieval Serbia</i>, transl. by Charles A. Ward, <i>Utrecht Studies in Medieval Literacy</i> 29, Brepols Publishers, Turnhout 2014. цитати: * А. Adamska, <i>Intersections: Medieval East Central Europe from the perspective of literacy and communication</i>, <i>Medieval East Central Europe in a Comparative Perspective. From Frontier Zones to Lands in Focus</i>, edd. G. Jaritz and K. Szende, Routledge, Oxon – New York 2016, 225–238 n. 22–23. * М. Popović, S. Marjanović-Dušanić, D. Popović, <i>Daily Life in Medieval Serbia</i>, CLIO, Balkanološki institut SANU, Beograd 2016, 219 n. 1. 11. <i>Угарска и Угри у старим српским летописима</i>, Српско-мађарски односи кроз историју, Филозофски факултет Нови Сад, Одсек за историју, Нови Сад 2007, 27–41. цитати: * В. Stojkovski, <i>A szerb–magyar viszonyok 1321-ig középkori szerb elbeszélő források tükrében</i>, MICAЕ MEDIAEVALES IV. Fiatal történészek dolgozatai a középkori Magyarországról és Európáról, Budapest 2015, 230 n. 5.
21	Два рада са међународног научног скупа објављена у целини категорије М31 или М33	1. <i>Душаново законодавство на Светој гори</i>, Афон и Славјанский мир 1, Материјали међународној научној конференцији, посвећеној 1000-летију присуства руских на Светој Гори, Белград 16–18. маја 2013 г., Свјата Гора Афон 2014, 47–57 (М 33) 2. <i>Пренос приватних и црквених архива на Свету Гору – сведочења српских повеља</i>, Зборник Матице

			српске за историју 94 (2016) 7–17 Саопштење прочитано на Међународној научној конференцији “Афон и славјанский мир 2”, у организацији Международный фонд восстановления и сохранения культурного и духовного наследия Свято-Пантелеимонова монастыря, одржаној у Софији од 14. до 16. маја 2014. године (М 33)
22	Два рада са научног скупа националног значаја објављена у целини категорије М61 или М63		1. <i>Неколико запажања о повељи краља Милутина за манастир Бањску</i> , 700 година Краљеве цркве – Манастир Студеница, Зборник саопштења са Научног скупа одржаног 8–11. маја 2014. у Београду и Манастиру Студеници, Научни скупови САНУ књ. CLIX, Одељење историјских наука књ. 39, Београд 2016, 19–33 (М 63) 2. <i>Пре и после Стефана Немање – историјска прекретница или damnatio memoriae</i> , Стефан Немања – Преподобни Симеон Мироточиви, Зборник саопштења са Научног скупа одржаног 22–26. октобра 2014, Београд – Манастир Студеница – Подгорица – Никшић, Београд 2016, 119–126 (М 63)
23	Одобрен и објављен универзитетски уџбеник за предмет из студијског програма факултета, односно универзитета или научна монографија (са ISBN бројем) из научне области за коју се бира, у периоду од избора у претходно звање		<i>Српска земља и поморска у доба владавине Немањића</i> , Књига 1, Од Сабора у Расу до Сабора у Дежеву, Филип Вишњић, Београд 2016. 257 стр. ISBN 978-86-6309-150-4 рецензенти: Академик Мирјана Живојиновић проф. др Смиља Марјановић- Душанић
24	Број радова као услов за менторство у вођењу докт. дисерт. – (стандард 9 Правилника о стандардима...)	24 бода, следеће структуре: - најмање 4 бода за радове у часописима са SSCI, ANCI, ERIH листе (категорија M21, M22, M23, M24), - највише 4 бода за	1. <i>Pragmatic Literacy in Medieval Serbia</i> , transl. by Charles A. Ward, Utrecht Studies in Medieval Literacy 29, Brepols Publishers, Turnhout 2014. (М 11=15 бодова) 2. <i>Логос формула у хрисовуљи цара Стефана Уроша Манастиру Лаври (1361)</i> , ПЕРИБΟΛΟΣ. Зборник у част Мирјане Живојиновић, књ. 1, Византолошки институт САНУ, Посебна издања 44/1; Задужбина светог Манастира Хиландара, Београд 2015, 323–338. (М 14=4 бода) 3. <i>Душаново законодавство на</i>

		радове M31, M32, M33, M34 - за радове у осталим категоријама (M11, M12, M13, M14, M51) бодови до укупног збира од најмање 24 бода	<i>Светој гори</i>, Афон и Славјанский мир 1, Материјали међународној научној конференцији, посвећеној 1000-летију присуства руских на Светој Гори, Београд 16–18. маја 2013 г., Свята Гора Афон 2014, 47–57. (М 33=1 бод) 4. <i>Влахо епископ или влахоепископ</i>, Зборник радова Византолошког института 39 (2001/2002) 197–220. (М 23=4 бода) 5. <i>Nicolaus notarius Parserini (Прилог познавању установе номика у средњовековној Србији)</i>, Зборник радова Византолошког института 45 (2008) 231–241. (М 23=4 бода) 6. <i>Да ли су краљ Стефан Првовенчани и његов син Радослав били савладари?</i>, Зборник радова Византолошког института 46 (2009) 201–229. (М 23=4 бода) 7. <i>Оглед из историје текста Душановог закона (рукописно окружење)</i>, Зборник радова Византолошког института 50/2 (2013) 725–740. (М 23=4 бода)
--	--	--	---

ИЗБОРНИ УСЛОВИ:

<i>(изабрати 2 од 3 услова)</i>	<i>Заокружити ближе одреднице (најмање по једна из 2 изабрана услова)</i>
<u>1. Стручно-професионални допринос</u>	<u>1.</u> Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству. <u>2.</u> Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа. 3. Председник или члан комисија за израду завршних радова на академским мастер или докторским студијама. <u>4.</u> Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима. 1. * <i>Зборник Матице српске за историју</i> – члан редакције * <i>Истраживања</i>, Одсек за историју Филозофског факултета у Новом Саду – члан редакције * <i>Хиландарски зборник</i>, Хиландарски одбор САНУ – члан редакције * <i>Бока</i>, часопис за науку, културу и умјетност, Градска библиотека и читаоница Херцег Нови – члан редакције и издавачког савета 2. * Владар, монах и светитељ: Стефан Немања-преподобни Симеон Мироточиви и српска историја и култура (1113–1216), Београд – Манастир Студеница – Подгорица – Никшић, 24–26. октобра 2014. – члан организационог одбора * Шеста национална конференција византолога, Београд, 18–20. јуна

	2015. – члан научног и организационог одбора 4. Сарадник на пројекту 2011–2016, <i>Српско средњовековно друштво у писаним изворима</i>, Министарство просвете и науке Републике Србије (ев. бр. 177025)
<u>2. Допринос академској и широј заједници</u>	<u>1.</u> Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира. 2. Председник или члан органа управљања, стручног органа или комисија на факултету или универзитету у земљи или иностранству. <u>3.</u> Члан националног савета, стручног, законодавног или другог органа и комисије министарстава. 4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке. 5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке. 1. * Матица српска, Нови Сад – члан Управног одбора * Матица српска, Нови Сад – члан Уређивачког и Редакционог одбора Српског биографског речника * САНУ, Београд – члан Хиландарског одбора * САНУ, Београд – члан Одбора за изворе српског права * САНУ, Београд – члан Управног одбора Српског комитета за византологију * САНУ, Београд – члан Управног одбора Балканолошког института * САНУ, Београд – члан Балканолошког одбора * САНУ, Београд – члан Међудодељенског одбора за проучавање Косова и Метохије 3. * Министарство културе и информисања Републике Србије – члан Комисије за избор пројеката у области заштите, очувања и презентације старе и ретке библиотечке грађе у 2015. години. * Министарство културе и информисања Републике Србије – члан Комисије за избор пројеката у области библиотечко-информационе делатности у 2015. години.
3. Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству	1. Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама 2. Радно ангажовање у настави или комисијама на другим високошколским или научноистраживачким институцијама у земљи или иностранству, или звање гостујућег професора или истраживача. 3. Руковођење радом или чланство у органу или професионалном удружењу или организацији националног или међународног нивоа. 4. Учешће у програмима размене наставника и студената. 5. Учешће у изради и спровођењу заједничких студијских програма 6. Предавања по позиву на универзитетима у земљи или иностранству.

***Напомена:** На крају табеле кратко описати заокружену одредницу

III - ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Увидом у целокупну документацију и подробном анализом научних радова кандидата Комисија је утврдила да је кандидат испунио све формалне услове за избор у звање редовног професора према критеријумима које прописују *Закон о високом образовању*, члан 64 став 9, *Минимални услови за избор у звање наставника на универзитету* Националног савета за високо образовање Републике Србије (Сл. Гласник 101/15), *Статут Универзитета у Београду*, чланови 124 и 125, *Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду* (Гласник БУ бр. 192), *Статут Филозофског факултета у Београду*, чланови 126 и 128 и *Правила о ближим условима за избор наставника и сарадника Филозофског факултета у Београду*. Такође морамо нагласити да је Бубало својим плодним и висококвалитетним научним радом избио у сам врх српске медијевистике. Посебно истичемо да је у својој досадашњој каријери објавио девет монографија, а да је монографија *Pragmatic Literacy in Medieval Serbia* објављена код реномираног европског академског издавача Brepols Publishers у Белгији, 2014. и високо оцењена у водећим западноевропским медијевистичким, славистичким и часописима који се баве југоисточном Европом (*Speculum, The Medieval Review, Südost-Forschungen, Slavonic and East European Review*), што говори и о међународном научном угледу кандидата. Бубало је члан редакције пет научних часописа и члан више научних и управљачких одбора Матице српске и САНУ. Бубало редовно испуњава своје наставне и остале обавезе на Факултету, а својим одличним образовањем и непосредним ангажовањем значајно доприноси подизању квалитета наставе и њеног осавремењавања. Кандидат већ две деценије ради континуирано у настави и има богато педагошко искуство, о чему сведоче високе оцене добијене у студентским анкетама и сразмерно велики број менторстава на основним и мастер студијама, имајући у виду чињеницу да средњовековна историја не привлачи масовно интересовање студената као новија раздобља. У протеклом изборном периоду Бубало је био ментор или члан комисије за оцену и одбрану шест докторских дисертација.

Узимајући у обзир све наведене формалне и суштинске аргументе Комисија је слободна да предложи Изборном већу Филозофског факултета у Београду да изабере ванредног професора Ђорђа Бубала у звање редовног професора за ужу научну област Историја српског народа у средњем веку са историјском географијом и старословенским језиком, са пуним радним временом, на неодређено време.

Место и датум: Београд, 23. јануар 2017.

ПОТПИСИ
ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Раде Михалчић, академик АНУРС
Редовни професор Филозофског факултета у Београду у пензији

Др Десанка Ковачевић-Којић, академик САНУ

Др Мирјана Живојиновић, академик САНУ

Др Есад Куртовић, редовни професор
Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву, БиХ

Изјава о изворности

Име и презиме кандидата ЂОРЂЕ БУБАЛО

Сагласно члану 26. став 3. Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду,

ИЗЈАВЉУЈЕМ

- да је сваки мој рад и достигнуће, изворни резултат мог интелектуалног рада и да тај рад не садржи никакве изворе, осим оних који су наведени у раду,
- да нисам кршио/ла ауторска права и користио/ла интелектуалну својину других лица.

Потпис аутора

У Београду, 24. Јануар 2017.

(проф. др Ђорђе Бубало) с.р.